

Verslag bezoek aan Tent of Nations en ATTA 8-22 mei 2016

Van 8 t/m 22 mei 2016 brachten Algemeen Secretaris Hanne en zijn echtgenote Dian Wilzing een privébezoek aan Israël en de Palestijnse gebieden. Aanleiding was het 100 jarig bestaan van de boerderij van de Palestijnse Lutherse familie Nassar waar in 2000 het programma Tent of Nations aan verbonden werd. Naast Tent of Nations bezochten zij ATTA ouderenzorg. Beide projecten ontvingen / ontvangen steun van de Lutherse Diaconie Amsterdam en aan beide projecten brachten zij de groeten over namens de Diaconie en vanuit de Lutherse Gemeenschap. Hanne Wilzing schreef een verslag.

Tent of Nations

Voortbouwend op een droom van vader Bishara Nassar om het land te beschermen en er een vredesproject te vestigen zetten de kinderen, o.a. Daher, Daoud en Amlal, in 2000 Tent of Nations op. De naam refereert aan de Midrash (uitleg van de rabbijnen van de Bijbel) waarin, met verwijzing naar de wijze waarop Abraham zijn tent opzette: iemand moet in z'n huis openingen hebben naar alle windstreken om gasten te kunnen ontvangen.

Daher en Daoud Nassar

*De boerderij (40 hectare) van de Nassars, Dahers Vineyard, ligt op de Westbank, ongeveer 10 km ten zuidwesten van Bethlehem in het zgn. C-gebied. Het C-gebied beslaat 62% van de Palestijnse gebieden, maar staat volledig onder toezicht van de Israëlische autoriteiten. Bezet gebied. De boerderij ligt te midden van de zich in snel tempo uitbreidende Joodse settlements. Veel Palestijnen, waaronder juist heel veel christenen, zijn inmiddels weggetrokken c.q. gevlucht omdat ze geen toekomst meer zien, of hebben. Als je aan komt rijden vanaf de route 60 word je er gelijk mee geconfronteerd. Er liggen roadblocks op de weg naar de boerderij, en je moet je auto daar laten staan en de laatste kilometer lopen. Het valt ook gelijk op dat de fruitbongers van de settlements groener zijn. De familie Nassar is afgesneden van water en elektra. Maar bij het hek staat de bekende steen met hun motto **'We refuse to be enemies'**. Dit motto vullen ze aan met **'We refuse to be victims'**. Vanuit deze kernvisie organiseert Tent of Nations verschillende activiteiten voor lokale en internationale groepen: educatief werk, boomplantprogramma, jongerenuitwisselingen, kinderkampen en het 'empowerment'-programma voor vrouwen in het nabij gelegen dorp Nahalin. Een deel van de activiteiten speelt zich af in de grotten waar de familie vroeger woonde. Eén grot is in gebruik als kapel. Permanent zijn er internationale vrijwilligers die meewerken op het land en meedoen aan de activiteiten. Vanaf 1991 voert de familie een juridische strijd om het land te behouden. Meer informatie op www.tentofnations.org*

Morgengebed met op achtergrond settlement.

De 'celebrations' 100 jaar 'farm' duurden 4 dagen. In totaal waren er 50 deelnemers uit o.a. Duitsland, VS, Schotland, Noorwegen en Engeland. Ongeveer 2/3 van de bezoekers kwam uit Nederland. Deze groep had in april in Houten al een voorbereidende ontmoeting gehad. Drijvende kracht en coördinator achter het geheel is Meta Floor en de recent opgerichte Stichting Vrienden van Tent of Nations Nederland. Een soortgelijke vriendenclub is er ook in Noord-Amerika.

Dian en ik namen 3 dagen deel aan het programma.

Elke dag was er om 9.00 uur een viering met Bijbellezen, zingen en meditatie. Daarna werken op het land tot aan de lunch. Na de lunch vaste kleine gespreksgroepen om de ervaringen door te praten. Later in de middag workshops o.a. geweldloze communicatie, creatief, stiltewandeling. Dian organiseerde een workshop voetmassage. Aan het begin van de festiviteiten werd officieel het boekje 'We refuse to be enemies' aangeboden. Dit uitstekende boekje kwam mede tot stand dankzij een gift van € 1000 van onze Diaconie. We werden bedankt voor onze steun en deze dank breng ik maar gelijk over via dit verslag. Ook de Church of Scotland, Kerk in Actie en Pax droegen bij aan de totstandkoming van het boekje.

Op de zaterdag 14 mei brachten we met 8 mensen o.l.v. Meta Floor een bezoek aan de checkpoint bij Bethlehem, de muur, het door de muur ingesloten winkeltje van Claire Anastas, vluchtelingenkamp Aida en het jongerenproject van het Lajee. De kinderen maakten zich op deze onafhankelijkheidsfeestdag in Israël (14 mei) op voor de Nakba Day (letterlijk: catastrofe, 15 mei). Ze hadden vliegers gemaakt. Coördinator Ahmed vertelde een persoonlijk verhaal en we werden rondgeleid door het kamp. Aanvankelijk stonden er tenten, maar deze zijn inmiddels vervangen door kleine, dicht op elkaar gebouwde, stenen huizen. Heb ik een beetje een beeld van de omstandigheden waarin ons gemeentelid Samer is opgegroeid.

Ingang Aida vluchtelingenkamp bij Bethlehem met het symbool van de sleutel

Bezoek aan ATTA

Op dinsdag 17 mei bezochten we ATTA, een organisatie die zorgt voor kwetsbare Palestijnse ouderen. ATTA is de afkorting van 'Assistance to the Aged', maar ook het Arabische woord voor 'geven'. ATTA richt zich op kwetsbare ouderen in Oost-Jeruzalem en de Westbank: ouderen die arm zijn, geïsoleerd (omdat ze geen familie hebben of alleen familie die i.v.m. eigen armoede niet naar hen omziet) en mensen met een handicap. Van de overheid is er nauwelijks steun voor de ouderen. ATTA ondersteunt de ouderen met thuiszorg en werkt tegelijk aan gemeenschapsopbouw. Filosofie is: een holistische benadering. De ouderen krijgen voor zover nodig steun bij de lichamelijke verzorging (wassen bv), koken/maaltijden, medische hulp, medicijnen, psychisch en sociaal. In de verschillende steden zijn teams die de ouderen zo nodig dagelijks bezoeken. Verder worden er gemeenschapsactiviteiten georganiseerd zoals uitjes en bijeenkomsten rond de feestdagen. Met handenarbeid worden producten gemaakt, die verkocht worden. Er wordt ook geprobeerd om aan opbouw te doen van burennetwerken, maar dat valt volgens directeur Nora Kort nog niet mee omdat mensen niet makkelijk te activeren zijn op de noemer van vrijwilligerswerk (ze verwachten betaling en dat wil en kan ATTA niet). Overigens zijn er wel vrijwilligers die meedoen aan de activiteiten. Jongeren krijgen scholing om met respect naar ouderen te kijken. En er wordt gewerkt aan een inkomen genererend programma, en er is visie op en aandacht voor pleitbezorging. Bij ATTA zijn artsen, verpleegkundigen en sociaal werkers betrokken, deels tegen betaling en deels onbetaald. Zie voor meer informatie www.alatta.org.

We worden bij de New Gate met een busje opgepikt door Naser Azar. Naser is lid van de Lutherse Redeemerkerk. Hij is nu met pensioen maar hij gaf o.a. les in techniek op het Vocational Training Program van de LWF, dat we in 2014 (jubileum 425 jaar ELG Amsterdam) steunden met de gereedschapskistenactie. We worden in hun kleine kantoor in Beit Hanina ontvangen door directeur Nora Kort, Ghada Khouri (program manager en luthers) Ola Jaouni (sociaal werker) en Nisreen Siriani (administratie). We starten met een lunch en uitwisseling. In de hoge drukpan praten we over 100 dingen o.a.

- de last van de bezetting met Nakba vers op het netvlies, maar ook de kritiek op de Palestijnse overheid;

- de armoede en de gevolgen voor de ouderen. Ik zeg 'Mijn beeld is dat juist in het Midden-Oosten familie voor de ouderen zorgt'. Antwoord: 'Maar als kinderen en kleinkinderen zelf werkloos zijn en geen inkomen hebben dan zegt een moeder met weinig brood: ik geef het aan de kinderen.'

- osteoporose (botontkalking) project o.a. nieuwe medicijnen en valpreventie.

Vervolgens gaan we op pad naar Ramallah. We pikken het Ramallahteam op dat bestaat uit Hashem (verpleegkundige), Raéda (thuiszorg) en Manal (thuiszorg en 'fund raiser' wat in dit geval ook inhoudt dat ze dingen voor de ouderen regelt bv. via een nieuw kooktoestel of tv).

Het ATTA-team in Ramallah

We bezoeken mw. Na'ma: al meer dan 40 jaar alleen en nu 93 jaar oud. Praat steeds in het verleden. Geen kinderen. Doof en slechte ogen. Bang om naar buiten te gaan. Woont in een kleine kelderwoning zonder licht, maar (nu) wel koel. Elke dag komt er iemand van ATTA die haar wast (Raeda laat het zien: stoel op een grote teil), eten kookt en op haar medicijnen let. Ze kreeg geen medische hulp omdat ze niet verzekerd was. ATTA trok dat weer vlot en ook haar kleine uitkering die gestopt was i.v.m. een boete o.i.d. Mevrouw is lid van de RK Kerk. Komt er ook bezoek van de kerk? Ja, de priester komt 1x per maand om Eucharistie / Avondmaal te vieren. Verder geen bezoek van vrijwilligers etc. Dian laat haar aan de meegebrachte olie ruiken en doet een beetje op haar handen. Alle teamleden ruiken ook en er ontstaat een gesprek over massage van handen en voeten.

Op bezoek bij mw Na'ama.

Vervolgens bezoeken we het echtpaar Jacop Matariah. Ook zij in een kleine woning zonder licht. Beide eind 70. Jacop spreekt poëtisch. Hij kreeg ontslag en zat jaren zonder inkomen, leefde van het scharrelen langs vuilnisbakken. Hij heeft Parkinson. Mevrouw loopt vanwege osteoporose helemaal krom. Kan niets meer en zit alleen maar, maar heeft een vrolijke geest en praat honderduit (Ghada vertelt: 'Ze zien nooit iemand en zijn blij dat ze ons zien'). Het echtpaar heeft kinderen, maar die zijn zelf zeer arm en kunnen niet voor hun ouders zorgen. ATTA gaat dagelijks langs.

Bij Jacop Matariah.

Tenslotte bezoeken we mevrouw Jamileh. Zij is ongeveer 80 jaar. De tv staat aan en blijft aan. Haar favoriete soap (Turks) waar ze alles tot in detail over vertelt. Ze kan nog haar eigen eten koken en ATTA komt dagelijks langs om schoon te maken en boodschappen te doen. Mw. Jamileh heeft geen netwerk.

Al deze ouderen nemen deel aan de maandelijks door ATTA georganiseerde bijeenkomsten. We nemen afscheid van het team en gaan terug naar het kantoor. Naser en ik gaan Turkse koffie drinken. Dian gaat de voeten van de vrouwen masseren en geeft een miniworkshop. Ze laat 'vreugde-olie' achter. Er wordt volop gepraat en gelachen. Daarna sluiten we af met een maaltijd. We spreken daarbij o.a. over het werk van Gaza Cultural Centre dat Nora kent en over haar hartenwens om iets voor de hoge nood van ouderen in de Gazastrook te doen. Uiteraard overhandigde ik o.a. het vlaggetje met ons logo, dat altijd prachtig stof geeft voor gesprek. Nora kon de zwaan in ons logo maar niet ontdekken. De volgende dag zat er al een mail in mijn mailbox met een bedankje voor onze komst en het verzoek om de groeten over te brengen aan Amsterdam, een verzoek om voor hen te bidden en de toezegging dat zij ook voor ons bidden.

Nora Kort

Werken op het land

Jeruzalem, 22 mei 2016, Hanne Wilzing.